

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-11-20
Besvaras senast
2023-12-04

Till energi- och näringsminister Ebba Busch (KD)

2023/24:201 Elbrist på grund av Norrlandssatsningarna

Svenska kraftnät har i sin rapport *Kraftbalansen på den svenska elmarknaden, rapport 2023* pekat på en framtida elbrist på grund av de stora satsningarna på grönt stål med mera i Norrland. Det saknas produktion motsvarande tio kärnkraftverk. Man nämner att detta kan leda till att Svenska kraftnät kan tvingas koppla bort en del av elmarknaden, där till exempel Stockholm och Göteborg riskerar att drabbas.

H2 Green Steel har tydligen tecknat avtal med Vattenfall om el för sin verksamhet. Hur villkoren ser ut, det vill säga avtalets längd eller pris, vet vi ingenting om. Hybritprojektet har dock ännu inte tecknat något avtal såvitt är känt.

I en intervju nyligen förklarade Vattenfall att principen för tillgång till el är ”först till kvarn”. Svenska kraftnäts rapport bekräftar också att principen för tilldelning av el hanteras av kraftbolagen och Svenska kraftnät enligt principen ”först till kvarn får först mala”. Detta kan ju låta rimligt i ett historiskt perspektiv då vi har haft god kraftbalans och överskott av såväl effekt som energi. Men om el är en bristvara måste det ske en annan prioritering. Det bör knappast vara en fråga för Vattenfall att avgöra utan för staten som måste se till samhällsintressen av olika slag, inte minst ur ett beredskapsperspektiv. När vi har brist på el måste det rimligen finnas en prioriteringsordning.

Jag vill därför ställa följande frågor till energi- och näringsminister Ebba Busch:

1. Hur ser ministern på problematiken kring vem som prioriterar den el som finns tillgänglig i samhället, och hur avser hon och regeringen att hantera prioriteringen av el för industrier och hushåll när el blir en bristvara – ska enskilda kraftbolag som Vattenfall fortsättningsvis ha det mandatet?
2. Kan ministern tänka sig att ta initiativ till att det inrättas en statlig funktion, till exempel inom Energimyndigheten, som får i uppdrag att säkerställa el till prioriterade områden i samhället?
3. Om det nu beräknas saknas el motsvarande tio kärnkraftverk redan om några år – det lär knappast finnas möjlighet att bygga kärnkraft på så

kort tid och vindkraft lär knappast vara möjlig att ta fram i sådan skala
– hur tänker ministern och regeringen agera?

4. LKAB:s vd har uttryckt det som ”att det måste gå” – vilka åtgärder tänker ministern vidta för att elen ska räcka till?

.....
Elsa Widding (-)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck